

NAV er erstatningspliktig etter mangelfull veiledning om foreldrepenger

Sivilombudsmannen mener NAV er erstatningspliktig etter mangelfullt svar på konkret forespørsel om opptjeningsreglene for rett til foreldrepenger.

- Når en kvinnelig student, på vei ut i arbeidslivet, som planlegger å bli gravid, henvender seg skriftlig til NAV, opplyser at hun sannsynligvis vil måtte ta vikariater og vakter under graviditeten, og spør hvordan hun da skal innrette seg for å opptjene rett til foreldrepenger, må vi kunne forvente at NAV gir henne all relevant informasjon. I dette tilfelle gjorde ikke NAV det, og jeg har kommet til at NAV derfor er erstatningspliktig for kvinnens økonomiske tap som følge av den mangelfulle veiledningen, sier Aage Thor Falkanger, sivilombudsmann. Uttalelsen i saken er nylig meddelt partene og er publisert på ombudsmannens nettsider her: <https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/avslag-pa-krav-om-erstatning-mangelfull-veiledning-fra-nav-om-opptjeningsreglene-for-foreldrepenger-article3821-114.html>

I uttalelsen sier ombudsmannen at det foreligger ansvarsgrunnlag for NAV overfor kvinnen som på grunn av mangelfull veiledning fra Nav gikk glipp av rett til foreldrepenger.

Spurte NAV

Den kvinnelige studenten henvendte seg til NAV før hun ble gravid og spurte hvordan hun skulle innrette seg for å opptjene rett til foreldrepenger. Hun opplyste samtidig at hun ikke forventet å få fast jobb, men måtte basere seg på vikariater og vakter. Kvinnens søknad om foreldrepenger ble senere avslått fordi hun manglet to uker og tre dager på full opptjeningstid. Dette fordi dager uten arbeid ikke regnes med i opptjeningstiden dersom det går mer enn 14 dager mellom arbeidsdagene. Denne såkalte «14-dagers regelen», går ikke frem andre steder enn i Navs rundskriv til folketrygdlovens paragraf 14-6 om foreldrepenger, men praktiseres strengt av NAV. Likevel fikk ikke kvinnen informasjon om den da hun stilte Nav helt konkret spørsmål om hvor mye hun i sin situasjon måtte jobbe. Overfor ombudsmannen erkjenner Arbeids- og velferdsdirektoratet at kvinnen ikke fikk fullstendige opplysninger om vilkårene for rett til foreldrepenger. Direktoratet viser til at veiledningen må tilpasses forvaltningsorganets situasjon og kapasitet, og at prøving om at vilkårene er oppfylt, først kan skje når søknaden er fremsatt.

Ansvarsgrunnlag

Ombudsmannen har forståelse for NAVs arbeidsmengde og kompliserte regelverk, men mener likevel at NAV burde ha opplyst om 14-dagers regelen, særlig fordi kvinnen opplyste om en forventet arbeidssituasjon preget av vikariater og vakter i sin forespørsel.

- Disse opplysningene framstår for meg som en konkret oppfordring til NAV om å gi informasjon om 14-dagers regelen. Jeg mener derfor at NAVs veiledningsplikt etter forvaltningsloven er brutt. Jeg har kommet til at bruddet på veiledningsplikten var uaktsomt, og at det foreligger ansvarsgrunnlag for NAV for det økonomiske tapet kvinnen har lidt, sier Aage Thor Falkanger.

I uttalelsen tar ikke ombudsmannen stilling til erstatningens størrelse eller beregningsgrunnlag, men ber om at erstatningssaken blir behandlet på nytt i lys av merknadene.

Aage Thor Falkanger, sivilombudsmann
Kontortlf: 22 82 85 40

Eller via Anette Hansen, kommunikasjonsrådgiver.
Mobil 97515708, anh@sivilombudsmannen.no

Sivilombudsmannen kontrollerer forvaltningen. Kontrollen utføres på grunnlag av klager fra borgerne om urett og feil som måtte være gjort av offentlig forvaltning. Ombudsmannen behandler klager som gjelder både statlig, kommunal og fylkeskommunal forvaltning og kan også ta opp saker av eget tiltak. Aage Thor Falkanger er den femte ombudsmannen siden opprettelsen i 1962 og tiltrådte juni 2014. Sivilombudsmannen velges av Stortinget for fire år om gangen.